

بررسی تأثیر کمک‌های حمایتی تغذیه‌ای کمیته امداد امام (ره) روی اصلاح اختلال رشد کودکان ۶-۱ سال در شهر نکا

صمد روحانی^۱، جمشید یزدانی^۲، فرشته رستمی^۳، سکینه روشن^۴، راضیه رحیمیان^۴

۱- دانشگاه علوم پزشکی مازندران- دکترای اقتصاد بهداشت. ۲- دانشگاه علوم پزشکی مازندران- دکترای آمار حیاتی. ۳- دانشگاه علوم پزشکی مازندران- کارشناس بهداشت عمومی معاونت بهداشتی- دانشجوی کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی. ۴- دانشگاه علوم پزشکی مازندران- کارشناسان بهداشت عمومی معاونت بهداشتی.

چکیده

مقدمه: سوء تغذیه در کودکان و به‌ویژه اطفال زیر ۶ سال، یکی از مهم‌ترین دلایل اختلالات رشد در آن‌ها می‌باشد. بررسی‌های انجام گرفته در مناطق مختلف کشور ما دلالت بر وفور نسبتاً گسترده سوء تغذیه در اطفال زیر ۶ سال دارد، لذا سوء تغذیه در اطفال زیر ۶ سال یکی از مسایل بهداشتی درخور توجه در کشور ماست. به‌طور کلی مسأله تغذیه و به همین صورت سوء تغذیه یک موضوع چند وجهی است که عوامل زیادی مانند بهداشت، فقر، دسترسی نداشتن به غذا، ناآگاهی، عادت‌های غلط غذایی، بروز بیماری و مراقبت ناکافی، محیط آلوده و ناسالم می‌توانند در آن دخالت مستقیم یا غیر مستقیم داشته باشند. با توجه به اتیولوژی مسایل تغذیه‌ای، فائق آمدن بر آن عمدتاً مستلزم تنظیم برنامه‌های فرابخشی می‌باشد، که در آن بخش‌های مربوطه بتوانند نقش‌های مؤثر را ایفا نمایند. در این مقاله سعی شده است تا نتایج بررسی در رابطه با تأثیر برنامه مشترک اجرا شده کمیته امداد امام (ره) و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در شناسایی و حمایت تغذیه‌ای از کودکان دارای اختلال رشد در شهر نکا از استان مازندران گزارش گردد.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر از نوع کوهورت تاریخی بوده است. لذا روند تغییر رشد کودکان زیر ۶ سال دارای سوء تغذیه در شهر نکا که تحت پوشش برنامه مورد مطالعه بوده‌اند، با کودکان مشابه در شهرساری به‌عنوان شهر همجوار، که فاقد مداخله مشابهی بوده است، مورد مقایسه قرار گرفته‌اند. ابزار گردآوری اطلاعات، چک لیستی بوده است که بر مبنای اطلاعات موجود در پرونده خانوار طراحی و به جمع‌آوری اطلاعات مبادرت شده است. در این مطالعه ۱۴۰ پرونده مربوط به خانوارهای دارای کودک ۶-۱ سال مبتلا به اختلال رشد در شهر نکا، به‌علاوه همین تعداد پرونده کودک دچار اختلال رشد در شهرساری که شرایط اجتماعی- اقتصادی تقریباً مشابهی داشته‌اند (جمعاً پرونده خانوار ۲۸۰ کودک ۶-۱ ساله دارای اختلال رشد)، مورد بررسی و مقایسه قرار گرفته‌اند.

یافته‌ها: این مطالعه نشان داد که اختلاف روند رشد کودکان بین دو ناحیه شهری نکا و ساری معنادار نمی‌باشد، ولی به‌طور کلی روند رشد کودکان رو به بهبودی بوده است و در شهر نکا وضعیت بهتری از شهر ساری مشاهده شده است.

نتیجه‌گیری: مداخله تأثیر معنادار در روند رشد کودکان نداشته است ولی دارای تأثیر بیش‌تر نسبت به شهر مشابه بوده است، بررسی دقت و شدت مداخله از نظر تأثیر بر روند اصلاح رشد کودکان در مطالعات بعدی پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی: اختلال رشد، سوء تغذیه، کمک‌های حمایتی تغذیه‌ای، کودکان ۶-۱ سال.

شماره پوستر: ۱۰۳